

Návrh výzkumného projektu

Název projektu

Anna May Wong a reprezentace Číny v USA

Název projektu anglicky

Anna May Wong and Representation of China in the USA

Autor/autorka/Autoři

Adéla Lísková

Vedoucí práce

Mgr. Bc. Denisa Hilbertová, M.A.

Abstrakt (1800-2000 znaků)

Stručné a jasné shrnutí, čeho chce projekt dosáhnout a jakým způsobem.

Tato bakalářská práce se zabývá životem americké herečky Anny May Wong, která pochází z rodiny čínských imigrantů. Anna May Wong žila v letech 1905 – 1961 a práce pojednává o jejím kariérním růstu a problémech, s kterými se musela, jakožto jedna z prvních amerických hereček čínského původu, vypořádat. Stejně jako členové jiných etnických menšin v USA, se Wong denně potýkala s rasismem, což podstatně ovlivnilo její kariéru. Její odlišnost byla nepopíratelná a podle některých názorů se dokonce stala produktem amerického orientalismu.

Břímě, které pozice průkopnice filmového průmyslu obnášelo, představovalo především nevyhnutelnou povinnost reprezentovat Číňany a čínskou kulturu na západní polokouli, především v USA. Tento úkol byl o to složitější, že Anna May Wong se narodila v USA, čínsky skoro nemluvila a většinu svého života v Číně vůbec nepobývala. Číňané ji často vnímali jako Američanku s čínskou tváří a Američané naopak spíš jako Číňanku žijící v USA. Práce se zaměřuje na to, jak se i přes tato úskalí slavná herečka

chopila úkolu reprezentovat Čínu na Západě a zároveň objasňuje, jak její úsilí hodnotili čínští nacionalisté a čínská elita té doby.

Jedná se o kompilační práci, která svým rozsahem pokrývá celý život Anny May Wong, nicméně se soustředí především na období dvacátých až čtyřicátých let, kdy popularita Anny May Wong dosahovala vrcholu. Práce využívá především sekundární literatury, ale je doplněna i o útržky dobových novinových článků a filmových recenzí, které čtenáři lépe nastíní nálady týkající se Anny May Wong v čínské i americké společnosti.

Přestože se práce zabývá pouze herečkou Annou May Wong, přináší i obecnější poznání o tom, jaký byl život čínských imigrantů v USA. Na pozadí jejího života je také možné sledovat, jak se vyvíjely vztahy mezi USA a Čínou v průběhu první poloviny 20. století.

Klíčová slova (česky/slovensky)

Slova a kratší sousloví vystihující podstatu projektu (obvykle 3-10).

Anna May Wong, čínská herečka, Číňané ve filmu, reprezentace Číňanů, americký orientalismus, rasismus, Hollywood, USA, 20. století

Posun ve stavu bádání (1800-3600 znaků)

Popis toho, v jakém stavu se nachází bádání v dané oblasti a jakým způsobem navrhovaný projekt poznání rozšíří.

Příběh Anny May Wong se stává příkladem pro rasové předsudky a nerovnost v USA, ale také v Evropě. Naráží na problematiku nepochopení Číny a čínské kultury Západem. Zatímco většina výzkumů se zabývá tím, jak Západ vnímal Annu May Wong (Gates, 2013; Metzger, 2006; Wang, 2008), tato práce si klade za cíl objasnit, jak Anna May Wong reprezentovala Číňany v USA před rokem 1936, kdy poprvé navštívila Čínu a jak a jestli se její přístup k Číně po její první návštěvě změnil. Zaměřuje se také na to, jaký názor měli na Annu May Wong čínští nacionalisté a čínská elita té doby.

Historií čínských imigrantů v 19. a 20. století se zabývají Iris Chang (2003), Xiaohuang Yin (2006) a Erika Lee (2015). Co se týče Anny May Wong, v současnosti jsou dostupné dvě obsáhlé biografie. První napsal Anthony B. Chan (2003), autorem druhé biografie je Graham R. Gao Hodges (2012). Autobiografie Anny May Wong neexistuje, nicméně obě publikace využívají širokou škálu pramenů, včetně několika novinových článků, jejichž autorkou je přímo Wong.

Dále vyšlo mnoho výzkumů, které se zaměřují na určitou část života Anny May Wong. Wong hrála ve více než 50 filmech (Nguyen, 2004, s. 14). Karen J. Leong (2005) ve své publikaci uvádí, že Wong pomáhala utvářet představu amerického národa o Číňanech, přičemž ale role ztvárněné Číňany byly často negativní a stereotypní. S vyobrazením Číňanů ve filmu úzce souvisí tzv. yellowface čili zežloutnutí tváře. Čínské postavy často hráli běloši se silným make-upem, aby vypadali víc orientálně. Díky tomu byly hlavní role, které představovaly Asiaty, obsazeny bělochy a na asijské herce zbyly jen stereotypní role, například prostitutky (Moon, 2005, s. 164). To byl také důvod, proč Wong nedostala hlavní roli ve filmu *The Good Earth* (1937) (Leong, 2005, s. 76). Problematice yellowface se věnuje Yiman Wang (2005) a Sheng-mei Ma (2020). Vyobrazení Číňanů úzce souvisí s americkým orientalismem, a jak tvrdí Ren Wen (2014), Anna May Wong se dokonce stala jeho symbolem. Autor se nebojí být kritický k tomu, jakou úlohu hrála Wong v negativním ztvárnění obrazu Číňanů na Západě. Orientalismem se zabývá Edward Said ve svém klasickém díle *Orientalismus* (1978).

Na druhou stranu Shirley J. Lim popisuje, jak Anna May Wong v průběhu života změnila svůj přístup k přijímání nových rolí a jak soudobá nálada ve společnosti pozitivně ovlivnila možnosti zobrazení Číňanů v hollywoodském filmu (2006, s. 48-65). Sean Metzger tvrdí, že Wong využívala módy, především *qipaa* 旗袍 (symbol modernizace Číny), k prosazení pozitivního pohledu na Číňany (2006, s. 2). Staszak (2015) srovnává pozici Anny May Wong a francouzské tanečnice Josephine Baker a argumentuje, že sice čelily problémům kvůli své rase, ale zároveň se proslavily právě díky své odlišnosti.

Česká sinologie se Annou May Wong zatím nezabývala, jedná se tak o první práci v české sféře, jejíž cílem je popsat, jakou úlohu hrála Anna May Wong v prezentaci čínské kultury na Západě a jak její snahy hodnotila Čína.

Autorka doufá, že tato práce přispěje do diskuze na téma reprezentace etnických menšin v hollywoodském filmu. Tímto tématem se zabývají například Maryann Erigha (2015) nebo Jeffrey Richards (2017). Přestože Anna May Wong žila v minulém století, rasové problémy, s kterými se potýkala, ani zdaleka nevymizely.

Způsob řešení (1800-3600 znaků)

Detailní popis postupu řešení:

1. konkrétní výzkumné otázky (včetně jejich zdůvodnění v rozsahu dostatečném pro názorné předvedení vazby mezi těmito otázkami a konkrétními výzkumnými cíli na straně jedné a mezi těmito otázkami a dílčími výzkumnými kroky – jejichž popis následuje – na straně druhé);
2. objasnění povahy relevantních dat / pramenných údajů a případně způsobu redukce jejich množství tak, aby se analýza dala reálně provést ve stanoveném čase (u projektu k magisterské zkoušce za 1 rok, u projektu bakalářské práce za 2 semestry, u projektu magisterské práce za 4 semestry, u projektu disertační práce za 8 semestrů; ve všech případech se počítá s jedním člověkem, nikoli s týmem);
3. objasnění způsobu získání dat / pramenných údajů a jeho relevance vzhledem k výzkumným otázkám;
4. objasnění možných etických (právních) problémů spjatých se způsobem získávání (případně i interpretace) dat v rámci projektu (jsou-li tyto problémy v daném výzkumu relevantní);
5. objasnění metody analýzy dat / pramenných údajů a její relevance vzhledem k výzkumným otázkám, výzkumným cílům a teoretickým východiskům projektu;
6. předběžný časový plán řešení projektu.

Pište v úplných, souvislých větách, nikoli v bodech.

Práce se zabývá životem slavné americké herečky čínského původu Anny May Wong, která žila v letech 1905 – 1961. Autorka si klade za cíl odpovědět na následující výzkumné otázky: *Jak Anna May Wong reprezentovala Čínu skrz své role a veřejné vystupování před a po její první návštěvě Číny? a Jak nacionalisté a čínská dobová elita vnímali Annu May Wong a její reprezentaci Číňanů?*

Tato práce je kompilací sekundárních zdrojů cizojazyčné literatury. Sekundární zdroje lze volně rozdělit do tří skupin. První kategorie se zabývá životem Anny May Wong a v práci pomůže objasnit, jaký byl život této slavné herečky. Biografie *Perpetually Cool : The Many Lives of Anna May Wong (1905–1961)* z roku 2003, kterou napsal Anthony B. Chan, je první ucelenou biografií Anny May Wong. Její autor je uznávaným odborníkem na poli asijsko-kanadských studií. Další biografií je *Anna May Wong : From*

Laundryman's Daughter to Hollywood Legend z roku 2012, kterou napsal Graham R. Gao Hodges. Dále autorka pracuje s několika kratšími biografiemi (Leong, 2005; Lim, 2006; Metzger, 2006; Nguyen, 2004; Ren, 2014), které se většinou specifikují na určitou část života Anny May Wong. Autobiografie Anny May Wong neexistuje, nicméně během svého života napsala několik článků a udělala mnoho rozhovorů. Většina materiálu je zveřejněna ve zmíněných biografiích.

Druhá kategorie se zabývá historií čínských imigrantů v první polovině 20. století. Zde autorka použije například *The Chinese in America : A Narrative History* od Iris Chang (2003) nebo *The Making of America : A History* od Eriky Lee (2015). Z těchto zdrojů lze sledovat vývoj vztahů mezi USA a Čínou v období před a během 2. světové války. Nově vzniklá přátelská nálada mezi USA a Čínou ovlivnila, jak Američané zobrazovali Čínu a Číňany ve filmu, ale také, jak se Číňané stavěli k USA.

Třetí kategorií jsou zdroje, které se zabývají hollywoodským filmovým průmyslem a problémy, které se zde objevovaly. Například Sheng-mei Ma (2020) a Krystyn R. Moon (2005) objasňují, co znamená yellowface. Jeffrey Richards (2017) věnuje svou monografii tématu Číny a Číňanů ve filmu a Maryann Erigha (2015) diskutuje problémy týkající se rasy a genderu v hollywoodském filmu.

Autorka hodlá analyzovat jednotlivá fakta obsažená v sekundárních zdrojích, utřídí je a následně syntetizuje do vlastních závěrů. Chce použít množství sekundárních zdrojů, nicméně se je snaží doplnit i o primární zdroje (články z magazínů nebo filmové recenze, ve kterých je zmíněna Anna May Wong). Například má k dispozici několik krátkých článků z čínského magazínu pro ženy např. *Linglong* 玲珑, jež své čtenáře v průběhu 30. let informoval o kariéře zmíněné herečky. Použité primární zdroje slouží jako příklady, které mají za úkol obohatit informace získané ze sekundární literatury a čtenářům poslouží k lepší vizualizaci nálady v čínské společnosti v té době. Co se týče interpretace pramenů, je třeba brát v potaz jejich datum vzniku. Je možné, že co by dnešní čtenář hodnotil například jako rasistickou poznámku, v té době ještě autoři takových výroků

vnímali neutrálně. Aby se autorka vyhnula chybných závěrů, bude se vždy opírat o sekundární literaturu. Celý projekt by měl být uskutečněn během jednoho semestru.

Citovaná literatura

V textu návrhu odkazujte na použitou literaturu a prameny / datové zdroje. V této části pak uveďte odkazy na tyto citované zdroje. Dbejte na standardní a jednotnou citační normu. Je-li to relevantní, rozdělte seznam na dvě části: Prameny / datové zdroje a Literatura (podobně jako u bibliografie k tématu projektu, viz níže).

ERIGHA, Maryann. Race, Gender, Hollywood : Representation in Cultural Production and Digital Media's Potential for Change. *Sociology Compass*. 2015, roč. 9, č. 1, s. 78–89.

GAO HODGES, Graham Russell. *Anna May Wong : From Laundryman's Daughter to Hollywood Legend*. Hong Kong : Hong Kong University Press, 2012.

GATES, Philippa. The Assimilated Asian American as American Action Hero : Anna May Wong, Keye Luke, and James Shigeta in the Classical Hollywood Detective Film. *Canadian Journal of Film Studies*. 2013, roč. 22, č. 2, s. 19-40.

CHAN, Anthony B. *Perpetually Cool : The Many Lives of Anna May Wong (1905–1961)*. Oxford : Scarecrow Press, 2003.

CHANG, Iris. *The Chinese in America : A Narrative History*. NY, USA : Penguin Group, 2003.

LEE, Erika. *The Making of America : A History*. NY, USA : Simon & Schuster, 2015.

LEONG, Karen J. *The China Mystique : Pearl S. Buck, Anna May Wong, Mayling Soong, and the Transformation of American Orientalism*. Berkeley : University of California Press, 2005.

LIM, Shirley Jennifer. *A Feeling of Belonging : Asian American Women's Public Culture, 1930–1960*. New York : New York University Press, 2006.

MA, Sheng-mei. *Off-White : Yellowface and Chinglish by Anglo-American Culture*. NY, USA : Bloomsbury Academic, 2020.

METZGER, Sean. Patterns of Resistance? Anna May Wong and the Fabrication of China in American Cinema of the Late 30s. *Quarterly Review of Film and Video*. 2006, roč. 23, č. 1, s. 1-11.

MOON, Krystyn R. *Yellowface : Creating the Chinese in American Popular Music and Performance, 1850s–1920s*. New Brunswick, New Jersey, and London : Rutgers University Press, 2005.

— NGUYEN, Thuy Linh Tu. Forgetting Anna May Wong. *Wasafiri*. 2004, roč. 19, č. 43, s. 14-18.

REN, Wen 任文. Zhong xifang wenhua yu jing yu “dongfang” nüxing fuhao de biao chuxing : Lun zaoqi haolaiwu huaren yingxing huang liushuang. 中西方文化语境与“东方”女性符号的标出性 : 论早期好莱坞华人影星黄柳霜[Čínský a západní kulturní kontext a označení „orientální“ ženský symbol : O čínské filmové hvězdě starého Hollywoodu Huang Liushuang]. *Journal of Sichuan University (Social Science Edition)*. 2014, roč. 5, č. 194, s. 76-83.

RICHARDS, Jeffrey. *China and the Chinese in Popular Film : From Fu Manchu to Charlie Chan*. NY, USA : Chan I.B.Tauris & Co. Ltd, 2017.

SAID, Edward W. *Orientalism*. New York : Pantheon Books, 1978.

STASZAK, Jean-François. Performing Race and Gender : the Exoticization of Josephine Baker and Anna May Wong, Gender, Place & Culture. *A Journal of Feminist Geography*. 2015, roč. 22, č. 5, s. 626-643.

WANG, Yiman. Anna May Wong : A Border-crossing 'Minor' Star Mediating Performance. *Journal of Chinese Cinemas*. 2008, roč. 2, č. 2, s. 91-102.

WANG, Yiman. The Art of Screen Passing : Anna May Wong's Yellow Yellowface Performance in the Art Deco Era. *Camera Obscura*. 2005, roč. 20, č. 3, s. 159-191.

YIN, Xiao-huang. Writing a Place in American Life : The Sensibilities of American-born Chinese as Reflected in Life Stories from the Exclusion Era. In CHAN, Sucheng. *Chinese American Transnationalism : The Flow of People, Resources, and Ideas between China and America during the Exclusion Era*. Philadelphia, USA : Temple University Press, 2006, s. 211-236.

Bibliografie k tématu projektu

Bibliografie nejvýznamnějších pramenů / datových zdrojů a zásadních teoretických a metodologických prací, souhrnné literatury a odborných studií k tématu, které plánujete ve výzkumu využít. Seznam rozčleňte na dvě části: Prameny / datové zdroje a Literatura.

Prameny / datové zdroje

Da fu zu zhe dui dian ying mingxing de ji ge you qu yi wen. 答覆讀者對電影明星的幾個有趣疑問 [Odpovědi na několik zajímavých otázek od čtenářů o filmových hvězdách]. *Linglong*. 1931, roč. 1, č. 38, s. 71.

DRISCOLL, Marjorie C. Chinese Girl Becoming Star of a Screen. *San Francisco Chronicle*. 28. 8. 1921, s. 3.

Huang Liushuang lai hua? 黃柳霜來華? [Huang Liushuang přijede do Číny?]. *Linglong*. 1934, roč. 4, č. 12, s. 56.

Huang Liushuang mei you fen shen shu. 黃柳霜沒有分身術 [Huang Liushuang nemá dvojníka]. *Linglong*. 1932, roč. 2, č. 14, s. 45.

Huang Liushuang xiaoxi. 黃柳霜消息 [Zprávy o Huang Liushuang]. *Linglong*. 1931, roč. 1, č. 27, s. 43.

Linglong. 1933, roč. 3, č. 16, s. 28.

New Films in London : „Chu Chin Chow“ at the Tivoli. *The Times*. 21. 8. 1934, s. 8.

United States Congress. Transcript of Chinese Exclusion Act (1882). *Our Documents* [online]. USA [cit. 2020-10-15]. Dostupný také z: <https://www.ourdocuments.gov/doc.php?flash=false&doc=47&page=transcript>

WONG, Anna May; CARR, Harry. I am Growing More Chinese : Each Passing Year! *The Los Angeles Times Sunday Magazine*. 9. 9. 1934, s. 3.

Yi jiu san san nian Haolaiwu de yu yan. 一九三三年好萊塢的預言 [Předpovědi o Hollywoodu v roce 1933]. *Linglong*. 1933, roč. 3, č. 8, s. 40.

Zhe shi Zhongguoren ma? 這是中國人嗎? [Je tohle Číňan?]. *Linglong*. 1933, roč. 3, č. 13, s. 41.

Literatura

ERIGHA, Maryann. Race, Gender, Hollywood : Representation in Cultural Production and Digital Media's Potential for Change. *Sociology Compass*. 2015, roč. 9, č. 1, s. 78–89.

GAO HODGES, Graham Russell. *Anna May Wong : From Laundryman's Daughter to Hollywood Legend*. Hong Kong : Hong Kong University Press, 2012.

GATES, Philippa. The Assimilated Asian American as American Action Hero : Anna May Wong, Keye Luke, and James Shigeta in the Classical Hollywood Detective Film. *Canadian Journal of Film Studies*. 2013, roč. 22, č. 2, s. 19-40.

CHAN, Anthony B. *Perpetually Cool : The Many Lives of Anna May Wong (1905–1961)*. Oxford : Scarecrow Press, 2003.

CHANG, Iris. *The Chinese in America : A Narrative History*. NY, USA : Penguin Group, 2003.

LEE, Erika. *The Making of America : A History*. NY, USA : Simon & Schuster, 2015.

LEONG, Karen J. *The China Mystique : Pearl S. Buck, Anna May Wong, Mayling Soong, and the Transformation of American Orientalism*. Berkeley : University of California Press, 2005.

LIM, Shirley Jennifer. *A Feeling of Belonging : Asian American Women's Public Culture, 1930–1960*. New York : New York University Press, 2006.

—
MA, Sheng-mei. *Off-White : Yellowface and Chinglish by Anglo-American Culture*. NY, USA : Bloomsbury Academic, 2020.

METZGER, Sean. Patterns of Resistance? Anna May Wong and the Fabrication of China in American Cinema of the Late 30s. *Quarterly Review of Film and Video*. 2006, roč. 23, č. 1, s. 1-11.

MOON, Krystyn R. *Yellowface : Creating the Chinese in American Popular Music and Performance, 1850s–1920s*. New Brunswick, New Jersey, and London : Rutgers University Press, 2005.

NGUYEN, Thuy Linh Tu. Forgetting Anna May Wong. *Wasafiri*. 2004, roč. 19, č. 43, s. 14-18.

REN, Wen 任文. Zhong xifang wenhua yu jing yu “dongfang” nüxing fuhao de biao chuxing : Lun zaoqi haolaiwu huaren yingxing huang liushuang. 中西方文化语境与“东方

” 女性符号的标出性 : 论早期好莱坞华人影星黄柳霜[Čínský a západní kulturní kontext a označení „orientální“ ženský symbol : O čínské filmové hvězdě starého Hollywoodu Huang Liushuang]. *Journal of Sichuan University (Social Science Edition)*. 2014, roč. 5, č. 194, s. 76-83.

RICHARDS, Jeffrey. *China and the Chinese in Popular Film : From Fu Manchu to Charlie Chan*. NY, USA : Chan I.B.Tauris & Co. Ltd, 2017.

SAID, Edward W. *Orientalism*. New York : Pantheon Books, 1978.

STASZAK, Jean-François. Performing Race and Gender : the Exoticization of Josephine Baker and Anna May Wong, Gender, Place & Culture. *A Journal of Feminist Geography*. 2015, roč. 22, č. 5, s. 626-643.

WANG, Yiman. Anna May Wong : A Border-crossing ‘Minor’ Star Mediating Performance. *Journal of Chinese Cinemas*. 2008, roč. 2, č. 2, s. 91-102.

WANG, Yiman. The Art of Screen Passing : Anna May Wong’s Yellow Yellowface Performance in the Art Deco Era. *Camera Obscura*. 2005, roč. 20, č. 3, s. 159-191.

YIN, Xiao-huang. Writing a Place in American Life : The Sensibilities of American-born Chinese as Reflected in Life Stories from the Exclusion Era. In CHAN, Sucheng. *Chinese American Transnationalism : The Flow of People, Resources, and Ideas between China and America during the Exclusion Era*. Philadelphia, USA : Temple University Press, 2006, s. 211-236.